

An Garda Síochána

Polish

TWOJA POLICJA W WIELOKULTUROWEJ IRLANDII

SPIS TREŚCI	STRONA
Słowniczek pojęć	3
Przedmowa	4
Wstęp	5
An Garda Síochána	5
Wizja/misja/wartości	7
Ofiary przestępstw	7
Policyjne biuro rasowe i międzykulturowe	8
Oficer łącznikowy ds. etnicznych	8
Biuro praw człowieka	9
Usługi dla młodzieży	10
Sprawiedliwość wyrównawcza	10
Usługi imigracyjne	10
Definicja incydentu na tle rasowym	11
Co robić w przypadku przemocy na tle rasowym?	11
Przepisy ruchu drogowego	12
Przepisy porządku publicznego	16
Przemoc domowa	18
Nadużywanie narkotyków	19
NCCRI	19
Listy kontrolne:	20
• Jeśli jesteś ofiarą	
• Podczas aresztu	
• Podczas przeszukiwania	
• Procedura sądowa	
Procedura skarg	23
Przydatne numery telefonów i adresy	25

Słowniczek pojęć stosowanych w niniejszej broszurze;

Domowy	odnosi się do domu
Pojazd autobus, itp.	motocykl, samochód, van, ciężarówka,
Oskarżenie	przeciw danej osobie wytaczany jest proces prawny przed sądem
Napaść	Napaść to dowolna siła oddziaływująca na ciało danej osoby lub powoduje, że dana osoba uważa, że stała się podmiotem siły niezgodnej z prawem.
Wykroczenie	Pomniejszy czyn wbrew prawu, przestępstwo, czyn karygodny
Przestępstwo	Poważny czyn lub zachowanie łamiące prawo
Ustawowy	wymagany przez prawo, ustalony prawnie
Legislacja	prawo w danym kraju
Narkotyk kontrolowany	Kontrolowane narkotyki w Irlandii to substancje, których posiadanie lub rozprowadzanie jest niezgodne z prawem
Europejski Obszar Gospodarczy (EEA)	Odnosi się do wszystkich państw należących do Unii Europejskiej oraz Islandii, Lichtenstein i Norwegii
Garda	To pojęcie w języku irlandzkim i oznacza policjanta
Sprawiedliwość wyrównawcza	Sprawiedliwość wyrównawcza to obszar rozwoju, w którym potrzeby ofiar mają większe znaczenie
Incydent na tle rasowym	Dowolny incydent postrzegany jako rasistowski przez ofiarę lub inną osobę

PRZEDMOWA

An Garda Síochána, czyli Twoja policja w Irlandii, ma długą tradycję ochrony i służby ludziom. Naszą misją jest osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu ochrony osobistej, poświęcenia wobec społeczności i bezpieczeństwa narodowego, bez względu na rasę, wyznanie, wiek, upośledzenie, płeć, grupę etniczną, orientację seksualną lub przynależność polityczną. Mając to na uwadze, służba An Garda Síochána jest wysoce profesjonalna i opiera się o standardy praw człowieka i sprawiedliwe procedury, które wspierane są zasadą szacunku dla wszystkich ludzi bez dyskryminacji.

Niniejsza broszura stanowi krótkie streszczenie aspektów prawa irlandzkiego, które mogą wpływać na codzienność obywateli. Szczegółowe informacje można uzyskać u pracowników w policyjnym biurze rasowym i międzykulturowym, którzy odpowiedzialni są za koordynację, monitorowanie i doradzanie odnośnie wszystkich aspektów utrzymywania porządku w obszarze różnorodności etnicznej i kulturalnej. Ulepszamy naszą strategię poprzez naukę, innowacyjność i zmiany.

Proszę zachować tę broszurę jako przydatne źródło informacji. Przypominam również, że An Garda Síochána wyszkoliła wielu oficerów łącznikowych do spraw etnicznych i poprzez komendę policji można nawiązać kontakt z tymi oficerami.

Noel Conroy

Komisarz Garda

Wielokulturowa Irlandia - An Garda Síochána

Twoja służba policyjna

WSTĘP

Niniejsza broszura – **Wielokulturowa Irlandia - An Garda Síochána - Twoja służba policyjna** została stworzona jako źródło informacji dla wszystkich mniejszości etnicznych w Irlandii, aby zaprezentować rolę An Garda Síochána oraz jej usług.

Misją An Garda Síochána jest **osiągnięcie najwyższego poziomu ochrony osobistej, poświęcenia względem społeczności i bezpieczeństwa narodowego**. Koncepcja utrzymywania porządku w społeczności jest najważniejsza w działalności policji w Irlandii. Członkowie An Garda Síochána dbają o to, by wszyscy mieszkańcy tego kraju otrzymali usługi najwyższej jakości. Niniejsza broszura objaśni krótko struktury organizacji Garda, najważniejsze funkcje w ramach utrzymywania porządku oraz przedstawi czytelnikom krótką prezentację przepisów, które mogą mieć wpływ na ich codzienne życie.

AN GARDA SÍOCHÁNA – Irlandzka policja

‘An Garda Síochána’ w języku irlandzkim oznacza "strażników pokoju" i organizacja ta stanowi służbę policyjną w Republice Irlandii. **An Garda Síochána jest niezależna operacyjnie, lecz odpowiada przed społeczeństwem, parlamentem i rządem poprzez** ministra sprawiedliwości, równości i reformy prawa. Sądy są całkowicie niezależne.

An Garda Síochána wykonuje wszystkie funkcje policyjne w tym państwie. Jest odpowiedzialna za wszystkie dochodzenia kryminalne; egzekwowanie przepisów ruchu drogowego, zachowanie porządku publicznego, kontrolę imigracyjną, egzekwowanie przepisów odnośnie narkotyków i pilnowanie bezpieczeństwa narodowego. W ten sposób przestrzega i chroni prawa człowieka wszystkich osób w państwie. An Garda Síochána to służby policyjne przestrzegające praw człowieka.

An Garda Síochána liczy obecnie 14 000 członków. Dodatkowo posiadamy w pełni cywilny zespół wsparcia obejmujący Garda Reserve, który tworzą ochotnicy, którzy chcą pomagać policjantom.

Komisarz Garda ma swoje biuro w siedzibie głównej Garda, Phoenix Park, Dublin 8. Garda College, który organizuje szkolenia, edukacje i rozwój policjantów znajduje się w Templemore, w hrabstwie Tipperary.

Poniżej wymienione są rangi An Garda Síochána;

- Komisarz
- Zastępca komisarza
- Komisarz asystujący
- Starszy superintendent
- Superintendent
- Inspektor
- Sierżant
- Garda

Rekrutacja

Osoby, które chcą dołączyć do An Garda Síochána, muszą;

- Mieć dobry charakter
- być w dobrym stanie zdrowotnym zarówno fizycznie jak i psychicznie i zdać test fizyczny.
- mieć od 18 do 35 lat
- być obywatelem kraju członkowskiego UE lub być obywatelem Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej lub
Być uchodźcą zgodnie z ustawą o uchodźcach z 1996 roku lub mieszkać na terenie państwa przez prawny okres pięciu lat, włącznie z ostatnimi 12 miesiącami (kolejno).
- uzyskać świadectwo ukończenia szkoły z oceną nie niższą niż B3 z podstaw matematyki lub D3 na innym poziomie oraz kwalifikującą ocenę z dwóch języków, jeden z nich musi być angielskim (nie niżej niż D3 na zwykłym poziomie) lub irlandzki (nie niżej niż C3 na poziomie podstawowym lub D3 na innym poziomie) oraz ocenę nie niższą niż D3 na zwykłym poziomie w przynajmniej dwóch innych przedmiotach lub ocenę na świadectwie stosowanym lub jej odpowiednik w ramach innego egzaminu.

Szkolenie

Podstawowe szkolenie dzieli się na pięć faz w okresie dwóch lat, jak następuje:

- Faza 1: 22 tygodnie w Garda College, Templemore, hrabstwo Tipperary.
- Faza 2: 22 tygodnie na wybranych komendach z policjantem opiekunem.
- Faza 3: 16 tygodni w Garda College, dalsze szkolenie.
- Faza 4: 36 tygodni jako policjant próbny z takimi samymi uprawnieniami jak inni policjanci.
- Faza 5: 4 tygodnie w Garda College w celu ukończenia szkolenia jako policjant

- Przedmioty obejmują prawo, nauki społeczne, teorię utrzymywania porządku, komunikacja, język irlandzki, trening fizyczny, nauki techniczne oraz języki europejskie

Wizja

'Doskonali ludzie świadczący doskonałe usługi utrzymywania porządku'

Misja

Aby osiągnąć najwyższy poziom ochrony osobistej, poświęcenia względem społeczności oraz bezpieczeństwa narodowego

Wartości

- Szacunek dla ludzi i ich potrzeb
- Ochrona praw człowieka
- Uprzejma i troskliwa służba publiczna
- Utrzymywanie partnerskich stosunków ze społecznością
- Akceptacja indywidualnej odpowiedzialności
- Zapewnianie transparentnej odpowiedzialności wobec społeczeństwa
- Przywództwo etyczne
- Praktykowanie zdyscyplinowanego profesjonalizmu
- Uczciwość i prawdomówność oraz stosowanie się do zasad sprawiedliwości
- Promowanie i akceptacja różnorodności we wszelkich formach
- Nieustanne szkolenie i zmiany

OFIARY PRZESTĘPSTW

Statut policyjny odnośnie ofiar przestępstw został zrewidowany, aby uwzględnić bieżące oczekiwania odnośnie wsparcia ofiar oraz nowe kierunki w usługach wsparcia ofiar i w sieci. Opublikowany jest on w dziewięciu językach w witrynie internetowej Garda www.garda.ie. Zrewidowana karta Garda dla ofiar przestępstw określa zakres oraz standardy usług oferowanych przez An Garda Síochána względem wszystkich ofiar. Wszystkie ofiary są traktowane w sposób uprzejmy, przyjazny, profesjonalny oraz z szacunkiem przez każdego członka An Garda Síochána.

"Ofiara oznacza dowolną osobę lub grupę osób, które indywidualnie lub zbiorowo, bezpośrednio lub niebezpośrednio, doznały krzywdy w wyniku przestępstwa lub innego traumatycznego incydentu, który wymaga reakcji Garda."

Dlatego policjanci kierują ofiary przestępstw pod numer linii pomocy dla ofiar przestępstw.....1850 211 407.

Ofiary przestępstw będące turystami kierowane są do instytucji wspierającej turystów w Irlandii (ITAS).....01 4785295.

POLICYJNE BIURO RASOWE I MIĘDZYKULTUROWE (GRIO)

Komisarz Garda utworzył policyjne biuro rasowe i międzykulturowe (Garda Racial and Intercultural Office) w kwietniu 2000 roku. Zespół pracujący w biurze zajmuje się koordynacją, monitorowaniem i doradzaniem we wszystkich aspektach utrzymywania porządku w obszarze różnorodności etnicznej i kulturowej.

Kontakt: Dział kontaktów ze społecznością, Harcourt Square, Dublin 2.

Tel.: 6663150, Fax.: 6663801 Email: crimprev@iol.ie

OFICER ŁĄCZNIKOWY DS. ETNICZNYCH

W 2002 roku komisarz Garda powołał oficerów łącznikowych ds. etnicznych. W całym kraju działa 400 wyszkolonych oficerów łącznikowych ds. etnicznych, którzy pełnią następujące funkcje...

- Kontaktują się z przedstawicielami mniejszości etnicznych oraz grupami, do których "ciężko dotrzeć"
- Informują mniejszości etniczne o służbie policyjnej
- Monitorują incydenty na tle rasowym
- Kontaktują się z ofiarami incydentów na tle rasowym
- Kontaktują się z ofiarami incydentów na tle rasowym i zapewniają, że są oni odpowiedni chronieni
- Kontaktują się z lokalnymi organizacjami, udzielając wsparcia ofiarom przestępstw i zapewniając, że członkowie mniejszości etnicznych są poinformowani o lokalnych i krajowych usługach wsparcia dla ofiar
- Wspierają integrację poprzez angażowanie członków mniejszości etnicznych w wydarzeniach socjalnych organizowanych przez policję lub społeczność na szczeblu lokalnym, obserwowanie sąsiedztwa, alarmowanie społeczne oraz inne inicjatywy odnośnie utrzymywania porządku ze strony społeczeństwa
- Opracowują inicjatywy na szczeblu lokalnej społeczności, aby umożliwić i zachęcić do integracji
- Pomagają przy dochodzeniu w sprawie incydentów na tle rasowym i zapewniają dostępność odpowiednich mechanizmów wsparcia dla członków mniejszości etnicznych, czyli: tłumacze ustni/tłumacze pisemni, wsparcie rodziny, wymagania kulturowe
- Monitorują dostarczanie odpowiednich usług odnośnie utrzymywania porządku dla społeczności mniejszości etnicznych
- Odwiedzają centra dla azylantów i uchodźców i zapoznają mieszkańców z usługami policyjnymi oraz rolą oficerów łącznikowych ds. etnicznych

Oficerowie łącznikowi ds. Etnicznych oraz goście w trakcie Narodowej Konferencji w Templemore w 2006 roku.

BIURO PRAW CZŁOWIEKA

Biuro praw człowieka (Human Rights Office) znajduje się w Garda Siochána College. Biuro zostało założone w 1999 roku i zajmuje się szkoleniami i polityką edukacyjną w zakresie praw człowieka. Kontaktuje się również z organizacjami pozarządowymi oraz grupami społeczności w całym kraju i uświadamia odnośnie praw człowieka w organizacji Garda.

Kontakt: Garda Training College, Templemore, hrabstwo Tipperary.
Tel.: 0504 35498, Fax. 0504 35451, Email: ghrights@eircom.net.

POLICYJNY PROGRAM PRZENIESIENIA

Zgodnie z ustawą o dzieciach z 2001 roku, dzieci pomiędzy 12 a 18 rokiem życia w momencie popełnienia wykroczenia i które ponoszą odpowiedzialność za swoje czyny, zostaną ukarane ostrzeżeniem zgodnie z częścią 4 ustawy, jako alternatywa dla oskarżenia. Oficer łącznikowy ds. osób młodocianych (JLO) ocenia każdy przypadek i wydaje rekomendację, czy dziecko powinno otrzymać ostrzeżenie w miejsce oskarżenia przed sądem.

W oparciu o rekomendację JLO, superintendent wyznaczony przez komisarza Garda jako dyrektor programu przeniesieniu, zgodnie z ustawą, decyduje, czy objąć dane dziecko programem. Jeśli dziecko zostanie objęte programem za konkretne wykroczenie, dyrektor poleca JLO wydać dziecku ostrzeżenie, formalnie lub nieformalnie, w zależności od natury wykroczenia.

Nieformalne ostrzeżenia wydawane są przez JLO pod adresem dziecka w obecności jego rodziców/opiekunów na komendzie Garda, w domu dziecka lub innym odpowiednim miejscu.

Formalne ostrzeżenia wydawane są przez lokalnego oficera okręgowego (superintendenta) lub JLO wyszkolonego w zakresie mediacji z dzieckiem, w obecności jego rodziców/opiekunów na komendzie Garda, w domu dziecka lub innym odpowiednim miejscu. Okres 12 miesięcy nadzoru następuje po formalnym ostrzeżeniu, podczas którego zachowanie dziecka monitorowane jest przez JLO, który stara się wspierać dziecko na drodze do stania się członkiem społeczeństwa, który wspiera je w pozytywnym sensie.

SPRAWIEDLIWOŚĆ WYRÓWNAWCZA

W niektórych przypadkach ofiara zachowania młodej osoby może zostać zaproszona do udziału w czynności wydawania ostrzeżenia. Znane jest to jako ostrzeżenie wyrównawcze. Ofiara uzyskuje możliwość spotkania osoby odpowiedzialnej za wyrządzenie szkody, a przestępca uzyskuje możliwość przeproszenia oraz/lub zadośćuczynienia. Dodatkowo osoba wydająca ostrzeżenie może zaprosić inną osobę na spotkanie, która jest w stanie pomagać w procesie zmian zachowania dziecka. Jest to konferencja wyrównawcza.

USŁUGI IMIGRACYJNE

Członkowie An Garda Síochána egzekwują przepisy imigracyjne w miejscach takich jak porty oraz lotniska. Tak, jak w przypadku innych państw, mają miejsce surowe kontrole operacyjne w punktach przekraczania granicy Republiki Irlandii.

Obywatele spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego muszą postępować zgodnie z przepisami imigracyjnymi w Irlandii. Wszystkie osoby spoza UE muszą posiadać ważny paszport. Obywatele wielu krajów potrzebują wizy, aby znaleźć się na terenie Republiki Irlandii. Przekraczając granicę państwa, takie osoby muszą zgłosić się do oficera ds. imigracyjnych.

Obywatele spoza EEA muszą rejestrować się corocznie w Imigracyjnym Urzędzie Rejestracyjnym (Immigration Registration Office), Burgh Quay, Dublin 2, jeśli mieszkają w Dublinie lub w lokalnym biurze superintendenta, jeśli mieszkają poza Dublinem. Członek An Garda Síochána upoważniony jest do zażądania przedłożenia poświadczenia rejestracji w przypadku zarejestrowanych imigrantów lub tymczasowej karty pobytu w przypadku azylantów.

Zgodnie z ustawą o imigracji z 1999 roku, minister sprawiedliwości, równości oraz reformy prawa może wydawać nakazy deportacji w odniesieniu do obywateli spoza EEA, którzy nie mają prawa legalnego pobytu w Republice Irlandii. Krajowe Biuro Imigracyjne (Garda

National Immigration Bureau) odpowiedzialne jest za egzekwowanie nakazów deportacji.

Dane kontaktowe: Garda National Immigration Bureau, Burgh Quay, Dublin 2. Tel.: 01 6669108.

DEFINICJA INCYDENTU NA TLE RASOWYM

"Dowolny incydent postrzegany jako rasistowski przez ofiarę lub inną osobę."

CO ROBIĆ, W PRZYPADKU NADUŻYCIA NA TLE RASOWYM LUB ATAKU

- Osoba, która uważa, że wzięła udział w incydencie na tle rasowym, może zgłosić ten incydent na dowolnej komendzie policji
- Zostanie ona zaproszona do złożenia oświadczenia i skargi odnośnie incydentu
- Ofiara powinna zapytać o nazwisko policjanta zajmującego się dochodzeniem w sprawie skargi, aby móc kontaktować się z tym policjantem odnośnie postępu dochodzenia

Winnie Keenan i Caroline Keane, Pavee Point, konferencja oficerów łącznikowych ds. etnicznych.

PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO

1. Prawo jazdy, ubezpieczenie, podatek i narodowy test samochodowy (NCT)

- Aby prowadzić dowolny pojazd silnikowy w miejscu publicznym, dana osoba musi posiadać aktualny dokument prawa jazdy lub tymczasowy dokument prawa jazdy, którego kategoria obejmuje prawo do prowadzenia danego pojazdu, czyli klasa A/motocykle, klasa B/pojazdy silnikowe, itd.
- Regulacje Unii Europejskiej klasyfikują pojazdy do celu zezwolenia na prowadzenie. Regulacje te określają również minimalny wiek licencjodawcy kategorii pojazdu. Każdy dokument (kategoria pojazdu, który może prowadzić licencjodawca) oznaczony jest literą klasy, np. A, B, C, itd.
- Prawo jazdy można otrzymać w siedzibie władz lokalnych. Formularze podania można uzyskać w siedzibie władz lokalnych lub w urzędzie pocztowym lub na komendzie policji. Dokumenty prawa jazdy przyznawane będą wyłącznie po ukończeniu (a) w przypadku tymczasowego prawa, testu teoretycznego lub (b) w przypadku pełnego prawa jazdy, testu praktycznego

2. Podatek drogowy i ubezpieczenie

- Wszystkie pojazdy muszą być ubezpieczone, zanim będzie można prowadzić je w miejscu publicznym. Wszystkie pojazdy zarejestrowane w Irlandii muszą zostać opodatkowane przez władze lokalne i muszą mieć umieszczone tarcze ubezpieczenia i podatkowe za przednią szybą pojazdu
- Nie zastosowanie się do powyższego wymogu jest wykroczeniem i może doprowadzić do przejęcia pojazdu przez policjantów.
- Wszystkie przyczepy muszą być objęte ubezpieczeniem strony trzeciej
- Ten wymóg obowiązuje, gdy przyczepa jest holowana i również, gdy jest odczepiona i zaparkowana w miejscu publicznym. Przyczepa musi również posiadać tablice rejestracyjne pasujące do tablic rejestracyjnych pojazdu holującego, które znajdują się na jego tyle. Należy również wyposażyć ją w tylne światła oraz działające światła hamulców.
- Należy pamiętać, że wszystkie polisy ubezpieczeniowe należy uzyskać w sprawdzonej firmie ubezpieczeniowej. Ubezpieczenie NIGDY nie jest nabywane wraz z pojazdem od sprzedawcy

3. Narodowy test samochodowy (NCT)

- Wszystkie samochody zarejestrowane w Irlandii i mające 4 lata lub więcej muszą przejść narodowy test samochodowy. Po zdaniu takiego testu wydane zostanie właścicielowi samochodu zaświadczenie oraz tarcza. Tarcza musi znajdować się za przednią szybą pojazdu i musi być odnawiana co dwa lata
- Nie umieszczenie tarczy jest wykroczeniem

4. Użytkownicy ruchu drogowego i policjanci

Policjanci odpowiedzialni są za egzekwowanie wszystkich przepisów ruchu drogowego i należy w każdej chwili przestrzegać wszelkich sygnałów ze strony policjantów. Należy pamiętać, że, w każdej chwili, jeśli wymagać będzie tego członek An Garda Síochána, musisz:

- Zatrzymać pojazd
- Zezwolić policjantowi na skontrolowanie go pod kątem uszkodzeń (dział 20 ustawy o ruchu drogowym z 1961 roku, zgodnie z modyfikacjami)
- Okazać dokument prawa jazdy policjantowi na poboczu drogi
- Okazać poświadczenie ubezpieczenia lub wyłączenia na dowolnej komendzie policji w ciągu 10 dni od takiego żądania
- Poddać się testowi na oddech (część 12 ustawy o ruchu drogowym z 1961/02 zgodnie z modyfikacjami/ dział 4 ustawy o ruchu drogowym z 2006 roku). Nie zastosowanie się do tego wymogu stanowi wykroczenie i może doprowadzić do aresztowania

W przypadku aresztowania za wykroczenie związane z prowadzeniem mechanicznie napędzanego pojazdu w miejscu publicznym pod wpływem środków odurzających (alkoholu i/lub narkotyków), należy dostarczyć na żądanie na komendę policji dwie próbki Twojego oddechu i/lub próbkę krwi lub moczu. Dział 13 ustawy o ruchu drogowym z 1994 roku.

5. Wypadki drogowe

- Każdy kierowca biorący udział w wypadku musi zatrzymać swój pojazd i pozostać na miejscu wypadku przez zasadny okres czasu. Jednakże, jeśli pojazdy powodują utrudnienia lub stanowią zagrożenie dla innych uczestników drogi, pozycja pojazdów powinna być oznaczona, a pojazdy usunięte z drogi
- Kierowca biorący udział w wypadku musi, jeśli wymaga tego policjant, podać następujące informacje:
  - Pełne imię, nazwisko i adres,
  - Adres, pod którym przetrzymywany jest pojazd,
  - Nazwisko i adres właściciela pojazdu,
  - Numer rejestracyjny pojazdu
  - Dowód ubezpieczenia
    - Jeśli policjant nie jest obecny, ta informacja musi zostać wymieniona pomiędzy stronami uczestniczącymi w wypadku. Określa się to podaniem "właściwych informacji"
    - Kierowca uczestniczący w wypadku, w którym osoby doznały obrażeń, musi zgłosić wypadek na najbliższej komendzie policji, jeśli żaden policjant nie pojawi się na miejscu zdarzenia
    - W przypadku uszkodzenia własności, nie jest konieczne zgłaszanie wypadku policjantom. Kierowca musi podać informacje wymienione poniżej osobie, której pojazd/własność została uszkodzona

6. Niebezpieczne jazdy

- Wykroczeniem jest prowadzenie uszkodzonego pojazdu w miejscu publicznym, zgodnie z działem 54 ustawy o ruchu drogowym z 1961, zgodnie z poprawkami

7. Konfiskata / przejęcie pojazdu

- Prowadzenie pojazdu w miejscu publicznym, gdzie (a) kierowca nie jest w tamtym czasie właścicielem dokumentu prawa jazdy/tymczasowego dokumentu, (b) kierowca nie jest w tamtym czasie ubezpieczony do prowadzenia pojazdu lub (c) w przypadku pojazdów zarejestrowanych w Irlandii podatek od pojazdu wygasa na okres 2 miesiące lub więcej. W takich przypadkach pojazd może zostać przejęty przez policję.
- Jeśli właściciel pojazdu jest stałym mieszkańcem państwa, a pojazd prowadzony na drodze publicznej jest pojazdem zarejestrowanym za granicą, należy powiadomić urząd cel i akcyzy w ciągu 24 godzin od przekroczenia przez pojazd granicy państwa (jeśli właściciel zamierza trzymać pojazd w państwie), dział 140 ustawy o finansach z 2001 roku
- Jeśli po sześciu tygodniach od przejęcia pojazdu, pojazd nie zostanie odebrany, policjanci mogą sprzedać/zniszczyć taki pojazd.

8. Bezpieczeństwo na drodze

Stosowanie telefonów komórkowych podczas jazdy w miejscu publicznym jest wykroczeniem i podstawą do stałej grzywny 80€ i dwóch punktów karnych. Telefony komórkowe mogą być używane podczas jazdy wyłącznie poprzez zestaw głośnomówiący. Należy pamiętać, że użytkowanie obejmuje również wysyłanie wiadomości tekstowych.

Należy zawsze prowadzić pojazd z należąca ostrożnością i uwagą. Bezpieczeństwo na drodze to odpowiedzialność społeczna i osobista. Każdy z nas musi być osobiście odpowiedzialny za własne zachowanie, korzystając z pojazdu silnikowego na irlandzkich drogach. Jeśli zauważysz niebezpieczną lub agresywną jazdę, proszę zadzwonić do Traffic Watch pod numerem 1890 205805 i zgłosić ten fakt. Niebezpieczna jazda to przestępstwo.

Nigdy nie wolno prowadzić pod wpływem alkoholu lub narkotyków. Należy zawsze zapinać pas bezpieczeństwa podczas jazdy. Pasażerowie również muszą być zapięci. Przestępstwem jest podróżowanie w samochodzie silnikowym bez zapiętego pasu bezpieczeństwa. Pamiętaj, **PRĘDKOŚĆ ZABIJA**. Zwolnij i dojedź do celu bezpiecznie. **DOJEDŹ ZA ŻYCIA**.

PRZEPISY PORZĄDKU PUBLICZNEGO

- Osoby w miejscach publicznych powinny zachowywać się zgodnie z prawem

- Policjanci mają prawo zatrzymać i/lub zaarrestować osoby, które są pod wpływem alkoholu lub zakłócają spokój w miejscach publicznych
- Policjant może powiedzieć danej osobie, aby przestała zachowywać się w sposób agresywny lub zakłócający spokój i może również nakazać tej osobie/osobom opuszczenie tego miejsca
- Nie zastosowanie się do instrukcji policjanta w takich okolicznościach jest przestępstwem

NAPAŚĆ

- **Napaść to dowolna siła oddziaływująca na ciało danej osoby**
- Lub
- Powoduje, że dana osoba uważa, że stała się podmiotem siły niezgodnej z prawem
  - Przestępstwem jest dokonanie napaści w domu lub poza domem
  - Dana osoba może zostać aresztowana przez policjanta i oskarżona

Tanya Ward, Irlandzka Rada Praw Obywatelskich (Irish Council for Civil Liberties), konferencja oficerów łącznikowych ds. etnicznych.

PRZEMOC DOMOWA

- Przemoc domowa stanowi przestępstwo / wykroczenie
- Jeśli ktokolwiek w domu powoduje krzywdę, bądź grozi lub próbuje wyrządzić krzywdę małżonce, partnerowi lub komukolwiek innemu w domu, mamy do czynienia z przemocą domową
- Obejmuje ona krzywdę fizyczną, okrucieństwo psychiczne oraz molestowanie seksualne.
- Jeśli jesteś ofiarą przemocy domowej, policjant zaoferuje Ci poradę odnośnie uzyskania ochrony / z wykluczeniem nakazów z Sądu Okręgowego, aby zapobiec dalszym nadużyciom
- Policjantka może również być do Twojej dyspozycji
- Policja posiada bardzo surową politykę aresztowania w powiązaniu z przemocą domową i traktuje te incydenty bardzo poważnie.
- Policjant może zidentyfikować i skierować się do innych organizacji wsparcia, które zaoferują Ci poradę lub schronienie

Małżeństwo

- Minimalnym wiekiem w Irlandii osoby, która może prawnie wziąć ślub, jest 16 lat
- Należy przekazać powiadomienie o zamiarze zawarcia ślubu do lokalnej parafii lub urzędu stanu cywilnego.
  - Powiadomienie z góry musi zostać przedłożone na 3 miesiące przed ślubem dla osób powyżej 18 roku życia
  - Powiadomienie z góry musi zostać przedłożone na 6 miesięcy przed ślubem dla osób pomiędzy 16 i 18 rokiem życia
- W Irlandii przestępstwem jest branie ślubu z dwoma osobami naraz w tym samym czasie. Przystępstwo to znane jest jako bigamia

Przestępstwo na tle seksualnym

- Ogólnie rzecz biorąc, granica wiekowa, w której osoba może prawnie wyrazić zgodę na akt seksualny w tej jurysdykcji to 17 lat
- Osoba, która zaangażuje się lub próbuje zaangażować się w akt seksualny z osobą, która nie osiągnęła przepisowego wieku, może popełnić w ten sposób wykroczenie, o ile te osoby nie są sobie zaślubione
- Legislacja w Irlandii zajmuje się również przestępstwem gwałtu w ramach małżeństwa

NADUŻYWANIE NARKOTYKÓW

- Posiadanie, sprzedaż lub rozprowadzanie narkotyków kontrolowanych jest przestępstwem.
- Policjant może zatrzymać dowolną osobę na ulicy, jeśli uważa, że ta osoba ma w posiadaniu narkotyki kontrolowane

- Policjant może przeszukać tę osobę na ulicy lub zaprowadzić ją na komendę policyjną w celu przeszukania.

Narodowy Komitet ds. Rasizmu i Wielokulturowości (NCCRI)

Narodowy Komitet ds. Rasizmu i Wielokulturowości (NCCRI) jest niezależnym ciałem eksperckim, które udziela porad i opracowuje inicjatywy zwalczania rasizmu oraz pracy na rzecz bardziej zjednoczonego, wielokulturowego społeczeństwa w Irlandii.

‘Rasizm to specyficzna forma dyskryminacji i wyłączenia, z którą spotykają się mniejszości kulturalne i etniczne. Opiera się na fałszywym przekonaniu, że niektóre ‘rasy’ przewyższają inne. Rasizm odmawia ludziom ich podstawowych praw człowieka, godności i szacunku’. (Narodowy plan akcji działania przeciw rasizmowi 2005-2008).

Rola NCCRI

NCCRI łączy ze sobą rząd oraz organizacje pozarządowe, aby:

- udostępnić specjalistyczną wiedzę i porady
- informować o rozwoju polityki
- opracowywać połączenia na szczeblu europejskim i międzynarodowym

Stanowisko NCCRI

Ponieważ różnorodność kulturalna i etniczna w Irlandii zwiększa się, szczególnie w konsekwencji imigracji wewnętrznej, istnieją wyzwania, aby zapewnić udane przeprowadzenie tak istotnych zmian. Stanowisko NCCRI polega na zwalczaniu rasizmu i promowaniu wielokulturowego stanowiska odnośnie integracji poprzez dialog oraz jednomyślność. NCCRI prowadzi działalność poprzez Partnerstwo NCCRI; forum, które umożliwia uczestnictwo ciał ustawowych i nie ustawowych w zwalczaniu rasizmu i w rozwoju bardziej zjednoczonego i wielokulturowego państwa Irlandii. Aby pomóc w rozwoju strategicznych priorytetów NCCRI utworzono przeróżne podkomitety i grupy pracujące, koncentrujące się na kwestiach powiązanych z migracją, społecznością i rozwojem lokalnym oraz inicjatywą współdziałania.

Kensika Monshengwo, NCCRI, konferencja oficerów łącznikowych ds. etnicznych.

LISTY KONTROLNE

Jeśli jesteś ofiarą

- Jeśli jesteś ofiarą przestępstwa, policjanci błyskawicznie odpowiedzą na Twoje wezwanie
- Policjanci reagują na Twoje potrzeby w sposób wyrażający zrozumienie i chęć rozwiązania problemu
- Policjanci potraktują dochodzenie w Twojej sprawie w sposób sprawiedliwy, bez względu na Twoją płć, rasę, wyznanie, pochodzenie etniczne, orientację seksualną, okoliczności ekonomiczne lub przynależność do dowolnej mniejszości
- Policjanci udostępnią Ci nazwisko, numer telefonu oraz komendę prowadzącego dochodzenie policjanta
- Policjanci poinformują Cię o usługach dostępnych poprzez linię telefoniczną dla ofiar przestępstw pod numerem 1850 211 407
- Jeśli jesteś z wizytą w Irlandii i jesteś ofiarą przestępstwa, policjanci skierują cię do organizacji wspierającej turystów będących ofiarami przestępstwa (Tourist Victim Support Service)
- Policjanci okażą szczególną wrażliwość względem przestępstw na tle seksualnym
- Usługi policyjne oraz lekarza tej samej płci zostaną Tobie udostępnione w miarę możliwości.

- Udzielona Ci zostanie informacja na temat dostępności lokalnych agencji zajmujących się przestępstwami na tle seksualnym, jeśli wyrazisz takie żądanie
- Jeśli masz jakiegokolwiek fizyczne trudności, policja będzie się starać spełnić Twoje potrzeby lub wymagania
- Jeśli jesteś ofiarą i nie jesteś w stanie komunikować się płynnie w języku irlandzkim lub angielskim, policjanci udostępnią Ci bezpłatne usługi tłumaczeniowe, aby zagwarantować Ci jakość usług, do której uprawnione są wszystkie ofiary przestępstw

Podczas aresztu

- Uzyskasz informację na temat przyczyny aresztowania oraz prawne ostrzeżenie takiej treści:
‘Nie masz obowiązku mówienia czegokolwiek, chyba, że takie jest Twoje życzenie, lecz wszystko to, co powiesz, zostanie utrwalone na piśmie i może być zastosowane jako dowód’.
- Zostaniesz przetransportowany/a na komendę policji
- Twoje nazwisko, adres, data urodzenia i inne szczegóły na Twój temat zostaną zarejestrowane przez policję
- Jeśli masz trudności z mówieniem po angielsku, masz uprawnienia do skorzystania z usług tłumacza
- Masz prawo do kontaktu z adwokatem
- Masz prawo do kontaktu z inną osobą podaną przez Ciebie
- Jeśli czujesz się źle, masz prawo do wizyty u lekarza
- Jeśli znajdujesz się na komendzie policji przez dłuższy czas, masz prawo do posiłku. Jeśli masz konkretne wymagania odnośnie diety, należy poinformować o tym policjanta i zostaną podjęte wysiłki ku spełnieniu Twojej prośby

Podczas przeszukiwania

- W niektórych, wyraźnie zdefiniowanych okolicznościach, możesz zostać przeszukany/a na ulicy lub na komendzie policji
- Podstawa prawna, na jakiej jesteś przeszukiwana/a, zostanie Ci wyjaśniona

Procedura sądowa

- Jeśli musisz iść do sądu, spróbuj znaleźć policjanta, który zajmuje się Twoją sprawą
- Jeśli nie możesz znaleźć tego policjanta, poinformuj policjanta sądowego o swojej obecności
- Jeśli Sędzia ustali, że nie rozumiesz języka angielskiego, zostanie udostępniony tłumacz

PROCEDURA SKARG

- Skargi w odniesieniu do jakości otrzymanych usług można składać na każdej komendzie policji
- Na komendach okręgowych oraz w oddziałach siedziby głównej stworzono zespoły ds. jakości usług. Aby dowiedzieć się więcej o jakości, skontaktuj się z biurem ds. jakości, Garda College, Templemore, hrabstwo Tipperary. Telefon 0504 35400
- Twoja skarga może również zostać przedłożona na piśmie na dowolnej komendzie policji

Roja Fazaeli i Brian Ruane, Amnesty International, konferencja oficerów łącznikowych ds. etnicznych.

PRZYDATNE NUMERY TELEFONÓW I ADRESY

Telefon awaryjny Garda .....999 lub 112

Telefon zaufania Garda Bezpłatna linia 1800 666111

Crime Stoppers bezpłatna linia 1800 250025

Policyjne biuro rasowe i międzykulturowe

Harcourt Square, Dublin 2 .....01 666 3150

Władze ds. równości,

2, Clonmel Street, Dublin 2 .....1890 245545

Narodowy Komitet ds. Rasizmu i Wielokulturowości (NCCRI)

3, Jervis St, Dublin 1 .....01 8588000

Pomoc dla kobiet

Bezpłatna linia pomocy 1800 341900

Amen (telefon dla poszkodowanych mężczyzn)

St. Anne's Resource Centre,

Railway St, Navan, hr.Meath 0469076864

Irlandzka rada ds. imigracji,

2, St Andrew Street, Dublin 2 .....01 8656525